

KOMİSYON ÇALIŞMALARI

37. DÖNEM KOMİSYON ÇALIŞMALARIMIZ

Şubemiz 37. Dönem Yönetim Kurulu aşağıdaki komisyonların kurulmasına karar verdi. Bu komisyonlarda çalışmak isteyen üyelerimiz e-posta veya faks yolu ile şubemize başvurarak komisyonlarda görev aldılar.

Komisyonlar ve Sorumlu Yönetim Kurulu Üyeleri

- 1. Asansör Komisyonu** - Erhan Karaçay
- 2. Bilgisayar MDK** – Özgür Sertaç Günay
- 3. Eğitim Komisyonu** – Kazım Topaloğlu
- 4. Elektronik MDK** – Özkan Karataş
- 5. Elektromanyetik Kirlilik Çalışma Grubu** – Nusret Gerçek
- 6. Enerji Komisyonu** – Nihal Türüt

Enerji Komisyonuna bağlı olarak çalışacak çalışma grupları:

- HES Çalışma Grubu
  - Yenilenebilir Enerji Kaynakları Çalışma Grubu
  - Elektrik Enerjisi Üretim Teknolojileri Çalışma Grubu
  - Aarhus Sözleşmesi Çalışma Grubu
  - Araştırma İzleme Çalışma Grubu
  - Hybrid Araçlarda Elektrik Enerjisi Kullanımı Araştırma Çalışma Grubu
  - Elektrik Enerji Planlama Çalışma Grubu
- 7. İşsiz ve Ücretli Mühendisler Komisyonu** – Özgür Sertaç Günay
  - 8. Kadın Komisyonu** – Boran Başak Koç
  - 9. Yayın Komisyonu** – Nevzat Çeltek
  - 10. SMM Komisyonu** - İsa Güngör
  - 11. Sosyal İlişkiler Komisyonu** - İsa Güngör
  - 12. Yapı Denetim Komisyonu** – Erhan Karaçay
  - 13. Yönetmelikler Komisyonu** - Nevzat Çeltek

37. Çalışma Dönemi içinde yapılan komisyon toplantıları

1. Asansör Komisyonu	6
2. Bilgisayar MDK	39
3. Eğitim Komisyonu	21
4. Elektromanyetik Kirlilik Çalışma Grubu	4
5. Elektronik MDK	22
6. Enerji Komisyonu	20
7. Kadın Komisyonu	10
8. SMM Komisyonu	11
9. Sosyal İşler Komisyonu	17
10. Ücretli ve İşsiz Mühendisler Komisyonu	19
11. Yapı Denetim Komisyonu	13
12. Yayın Komisyonu	11
13. Yönetmelikler Komisyonu	9

Ayrıca Yapı Denetim Komisyonu'na bağlı olarak **(3)** Yapı Denetim Kanunu ve Yönetmeliği Taslağı çalışma grubu toplantısı, **(1)** EMO Marmara Bölgesi Yapı Denetim Komisyonları toplantısı, **(1)** Yapı Denetim Komisyonu İletişim alt çalışma grubu toplantısı, **(2)** EMO Sempozyum Yürütme Kurulu toplantısı, **(1)** Merkez Yapı Denetim Komisyonu Kanun ve Yönetmelik alt çalışma grubu toplantısı, **(2)** Eğitim kitabı güncelleme alt çalışma grubu toplantısı,

Enerji Komisyonu'na bağlı olarak, **(3)** defa Enerji Verimliliği Çalışma Grubu toplantısı, **(5)** defa HES Çalışma Grubu toplantısı yapıldı.

YAPI DENETİMİ KOMİSYONU ÇALIŞMA RAPORU

Yer kabuğunun deprem kuşağında olan ülkemizde ve yeryüzünde her yıl meydana gelen depremlerde yurdumuzda binler ve on binlerce kişi hayatını kaybetmekte, yaralanmakta ve bir o kadarda binanın yıkılması ile büyük maddi kayıplara neden olmaktadır.

Ülkemiz jeolojik olarak deprem kuşağında bulunmasına rağmen 1999 yılındaki büyük Marmara depremine kadar hiçbir önlem alınmamış, yapılaşmalar ve sanayileşmeler jeolojik inceleme yapılmadan deprem kuşaklarının üzerinde kurulmuştur. Yeryüzündeki sismik hareketleri kontrol edemediğimize göre can ve mal kayıplarını en aza indirebilmek zorunlu olmaktadır. Büyük can ve mal kayıplarından sonra suçu birkaç müteahhide yükleyip, mahkûm ederek çözüm bulmak yolu iflas etmiştir.

1999 depreminden sonra nitelikli, sağlıklı ve planlı yapılaşmada, yapıların kontrolünde ve denetiminde ne kadar geri kaldığımız, siyasal çıkarlar nedeniyle plansız yapılaşmalara göz yumulması, yapı kontrorlünün ve denetiminin kamu tarafından yetersiz eleman ve siyasi nedenlerle tam olarak incelenmediği kabul edilerek, *yapılarda sağlıklı yapı yapılabilmesini, can ve mal güvenliğini sağlayarak ekonomik sosyal kayıpları azaltmak*, amacıyla 2000 yılında 595 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile yapı denetiminin özel kuruluşlar vasıtasıyla yapılmasını öngören düzenleme yapılmıştır. Ancak ana muhalefet partisinin başvurusu üzerine 24 Mayıs 2001 tarihinde Anayasa Mahkemesi tarafından yürürlüğü durdurulmuş ve iptal edilmiştir. Bunun üzerine 29 Haziran 2001 tarihinde kurucularının mühendis olan ve yapı denetimi sorumluluğunu mühendislerin üstlendiği (Proje ve Yapı Denetçisi) 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun ve bu kanunun uygulama yönetmeliği yürürlüğe konularak yapıların denetimine başlanmıştır.

4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un amacı; can ve mal güvenliğini sağlamak amacı ile imar planlarına, yönetmeliklerine, fen ve sanat kurallarına ve standartlarına uygun, kaliteli ve güvenli yapılar yapılması için proje ve uygulama denetimini sağlamak, buna ilişkin yöntem ve esasları belirlemek olarak ifade edilmiştir. Bu Kanun'la, 595 sayılı KHK ile 27 ilde uygulanmasına karar verilen il sayısı, 4708 sayılı

Yasa ile 19 ile indirilmiş ve deprem kuşağındaki ülkemizde denetimsizliğin devam edeceğine karar verildiği görülmüştür.

4708 sayılı Yasada, proje ve zemin etüdünden başlayarak, yapının inşaat sürecinin tamamı ile yapı kullanma izin alınmasına kadar ağır sorumluluklar, denetçi mimar ve mühendislerin üzerine yüklenmiştir. Yasada bulunan müteselsil sorumluluk nedeniyle denetçiler, denetimindeki yapının denetim sorumluluğu bulunmayan kısımlardan da sorumlu tutularak, şirketin ve diğer kişilerin yaptığı hatalardan dolayı ağır idari, adli ve maddi cezalara maruz kalmaktadırlar.

4708 sayılı Yasa'da, yapı denetimi özel kuruluşlar eliyle yapıldığından ve bu kuruluşlar yaptıkları yapı denetim işinden kâr amaçlamaları nedeniyle suiistimaller başlamış, imzacı denetçilik sürecini başlatmışlardır. TMMOB gerçeği baştan görerek yasaya karşı çıkması ve geline süreçteki işleyiş TMMOB'nin ne kadar haklı olduğu ortaya koymaktadır.

4708 sayılı Yasa ve yönetmeliği ile yapı denetiminde denetim işinin iyi yapılamadığı, aksaklıkların olduğu ve bunun düzeltilmesi için 5 Şubat 2008 tarihinde yeni bir yapı denetimi uygulama yönetmeliği yürürlüğe girmiştir. *Bu yönetmelikte yapı denetim şirketleri; denetçi mimar ve mühendislerini, yapı denetim şirketleri ile ücret pazarlığı yapan, mühendislik yetileri olmayan normal bir çalışan olarak görmektedirler. Minha denilen ve denetçi mühendislerin denetlemeden üzerlerindeki denetim miktarını düşüren bir uygulamaya geçilmiş, dolayısıyla denetçi mühendis kendi sorumluluk alanı olan 120.000 metrekarenin 2 ile 3 katı yapı alanından sorumlu tutularak, daha fazla sayıda şantiyeye sahip olan yapı denetim şirketlerinin denetçiye ihtiyacın azaldığı bir sistem oluşturulmuştur. Böylelikle yapı denetim şirketleri, daha az elemanla daha fazla yapı alanı denetleme yapacakları ve kendi denetleme alanı olan 360.000 metrekarenin daha üstünde yapı alanı denetleyerek daha fazla kazanç sağlayacakları bir sisteme sahip olmuşlardır.*

İlgili idareler olarak tanımlanan belediyeler de, yeterli teknik eleman kadrolarına sahip olmadıkları halde halâ sistemin baş aktörleri konumundadırlar. 5 Şubat 2008 tarihli yönetmelikle Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı denetim Komisyonunun yüklendiği birçok yetki ve görevleri ile iç yapıları güçlendirilmeden Bayındırlık İl Müdürlüklerine verilmiştir. Bakanlık, yürümeyen ve kontrolünü yapamadığı işin

sorumluluğunu dağıtarak çözüm aramaya çalışmış, 4708 sayılı Yasada ve 5 Şubat 2008 tarihli Yönetmelikte bazı değişiklik ve eklemeler yapmasına rağmen sistem hala rasyonel hale getirilememiştir.

Gereken eğitim verilmedikçe, işin kamu kurum ve kuruluşları ayağında yeterli ve nitelikli kadro sağlanmadıkça, yapı denetiminin esas ögesi olan denetçi mimar ve mühendisler ön plâna çıkarılmadıkça, denetçi mimar ve mühendislerin özlük hakları ve ücretleri iyileştirilmedikçe, bakanlık yapı denetim komisyonlarında denetçilerin bağlı oldukları meslek odaları tarafından temsil edilmedikçe, yapı denetçileri kamu hizmeti yaptıkları, sorumluluk ve cezaları kamu üzerinden verildiği için, teknik müşavirlik şirketleri bünyesinden bağımsız olarak düşünülmedikçe, çalışma usul ve esaslarını ayrı bir yönetmelik olarak hazırlanmadıkça, denetim şirketlerine denetim elemanları il yapı denetim komisyonları tarafından (görevlendirme) atama yapılmadıkça, ülke genelini saran kayırmacılık, rüşvet ve yolsuzluk uzaklaştırılmadıkça, yasa ve yönetmelikler, can ve mal güvenliğini sağlayacak sistemi rasyonel hale getiremez.

Bu nedenle; Yönetim Kurulumuz EMO İstanbul Şubesi'nde Yapı Denetim Komisyonu oluşturulmasına karar vermiştir. Yönetim Kurulumuz tarafından Yapı Denetim Komisyonuna, yapı denetim sistemini oluşturan 4708 sayılı Yapı Denetim Kanunu ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'ndeki uygulama, idari, hukuki (adli), maddi cezai sorunlar ve aksaklıkların giderilmesi için bir çalışma yapması için görevlendirme yapmıştır. EMO İstanbul Şubesi Yapı Denetim Komisyonu Yönetim Kurulumuzdan, ilgili yasa ve uygulama yönetmeliğinin aksayan yönlerinin denetim yapan mühendis ve mimarlar için hukuki, idari ve uygulama yönünden incelenerek, yeni bir yasa taslağı ile uygulama yönetmeliğı taslağının hazırlanması için EMO Yönetim Kurulundan yetki istenmesi kararı alınmıştır. EMO Yönetim Kurulundan alınan yetki ile komisyonumuz Yapı Denetimi Kanun Taslağı ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğı Taslağı hazırlanması için Yapı Denetim Komisyonu üyelerinden oluşan ve EMO avukatının da içinde bulunduğu, *Yapı denetim Kanunu Taslağı ve Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğı Taslağı alt çalışma gurubu oluşturulmuştur.* Komisyonumuz tarafından EMO avukatının da hukuki görüşleri alınarak, *Yapı denetiminin esas ögesi olan denetçi mimar ve mühendislerin ön plâna çıkarıldığı, Bakanlık yapı denetim komisyonlarında denetçilerin bağlı oldukları meslek odaları temsil edilmesini de öngören Yapı Denetimi Yasası ve Uygulama*

Yönetmeliği taslaklarının çalışmaları tamamlanmıştır. Marmara Bölgesi EMO şubelerinin Yapı Denetim Komisyon üyeleri de davet edilerek yapılan çalışmalar ortaklaştırılmış ve EMO İstanbul Şube Yönetim Kuruluna ön yazı ile EMO Yapı Denetim Komisyonunda görüşülmek üzere, EMO Yönetim Kuruluna sunulması kararlaştırılmıştır. EMO Yapı Denetim Komisyonunda bir alt komisyon oluşturulmuş, bu komisyon EMO İstanbul Şubesi'nin hazırladığı yasa ve yönetmelik taslaklarını inceleyerek son şeklini vererek yasa ve yönetmelik taslaklarını TMMOB Yapı Denetim Komisyonuna sunulmak üzere EMO Yönetim Kuruluna sunmuştur.

37. Dönem EMO İstanbul Şubesi Yapı Denetim Komisyonu çalışma döneminde; (13) Yapı Denetim Komisyonu toplantısı, (3) Yapı Denetim Kanunu ve Yönetmeliği Taslağı alt çalışma gurubu toplantısı, (1) EMO Marmara Bölgesi Yapı Denetim Komisyonları toplantısı, (1) EMO İstanbul Şubesi Yapı Denetim Komisyonu İletişim alt çalışma gurubu toplantısı, (2) EMO Sempozyum Yürütme Kurulu toplantısı, (1) EMO Yapı Denetim Komisyonu Kanun ve Yönetmelik alt çalışma gurubu toplantısı, (2) Eğitim kitabı güncelleme alt çalışma gurubu toplantısı ile Edirne, Lüleburgaz, Çerkezköy ve Çorlu'da yerel çalıştaylar yapılarak, Trakya bölgesindeki SMM ve yapı denetçisi mühendislere, yapı denetimi ve uygulamasındaki sorunlar ve çözümleri hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır.

Ayrıca, 1 Ekim 2011 tarihinde EMO İstanbul Şubesinde düzenlenen, "Türkiye'de Yapı Denetim Uygulamaları ve Sorunları" panel-forumu Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü Konferans Salonunda yapılmıştır.

HUKUK DANIŞMANLIĞI ÇALIŞMALARI

- 1- Odaya danışmanlık için başvuran yapı denetçisi M. A. Günerdi'nin talebi üzerine İdare Mahkemesi'nde 1 yıl men cezasının iptali için dava açıldı. Bu dosyada, Ankara 11. İdare Mahkemesi, binadaki uygunsuzlukların elektrik mühendisinin uzmanlığından ve işinden kaynaklanmadığını belirterek yürütmeyi durdurma kararı verdi. Devamında da dava kazanılarak cezanın iptali sağlandı.
- 2- N. Alkan için Ankara İdare Mahkemesi'nde Bayındırlık Bakanlığı aleyhine açılan davayı kazanıldı. Dava sonucunda tazminat kararı da verildi, bakanlık tarafından yapılan ödeme üyemize iletildi.
- 3- İlker Bal için açmış olduğumuz örnek davada, fazla mesailer için idarenin ödeme yapması gerektiği konusunda karar verildi. Bu dosyada temyiz incelemesi sürmekte olup, temyiz sonucu beklenmektedir.
- 4- Zamanaşımı nedeniyle dosyanın düşürülmesi kararı verilen D. Sevingüler dosyasında, karar tarafımızdan temyiz edildi.
- 5- Yıldız Teknik Üniversitesi'nden uzaklaştırılan öğrencilerinden Ç. Zengül, Y. Yılmaz ve Ö. Patır için açılan iptal davalarından ikisi kazanıldı, ikisi reddedildi. Red edilenler temyiz edildi, kabul edilenler de temyiz sonucu bekleniyor.
- 6- Yine İdare Mahkemesi'nde R. Dereci ve Ç. Keskin için açılan davalar yürütmeyi durdurma için inceleme aşamasındadır. R. Dereci bu süreçte yeniden İstanbul'a döndü ve davanın seyri hakkında da fikir alışverişinde bulunuldu. Takip edilen dava kendisinin İstanbul'a dönüşü ile konusuz kaldığından davadan feragat dilekçesi verildi. Ç. Keskin dosyasında ise yürütmenin durdurulmasına karar verildi ve dava kazanıldı. Ancak Ç. Keskin'in rahatsızlığı nedeniyle emeklilik dilekçesi vermesi nedeniyle işlem konusuz kaldı.
- 7- Odaya karşı açılan davalardan; F. Kabarcık dosyasında dava dilekçesine karşılık birinci cevap dilekçesi verildi, dosya heyet incelemesinde iken dosyada davacıdan kaynaklı eksikliğin tamamlanarak yeniden açılmasına karar verildi. Süresinde açılmayan dosya kapandı.
- 8- İstanbul Büyükşehir Belediyesi aleyhine açılan plan iptal davasından birincisine İstanbul 6. İdare Mahkemesi'nde devam ediliyor. İdarenin cevabı yeni tebliğ edildi, Mimarlar Odası

avukatıyla koordineli olarak ikinci cevap dilekçesi hazırlanıp teslim edildi. Bilirkişi için ücret de ödendi. Dosya incelemesi sürüyor.

- 9- Oda üyesi olan ve olmayan Netaş çalışanlarının işten çıkarılmalarına ilişkin davalar sürüyor, bir kısım dosyada bilirkişi aşamasına geçildi, rapor aşamasında olan dosyaların raporları lehimize geldi, bir kısmında ise işe iade kararı verildi. Sonuç olarak davalar kazanıldı. Netaş temyiz etti, temyiz sonucu bekleniyor.
- 10- Anayasa Mahkemesi'nin 05.06.2009'da yaptığı ve daha Emekli Sandığı'na bağlı olarak çalışmış, istifa etmiş SSK ya da Bağkur'dan emekli olan üyelerimize, Emekli Sandığı'ndaki çalışma zamanlarıyla ilgili olarak doğan ikramiye hakkına ilişkin başvuru için bilgilendirme ve SGK'ya örnek başvuru dilekçesi hazırlandı. Daha sonra bu konuda yazılı ve sözlü olarak bilgi almaya dönük başvurulara yazılı ve sözlü olarak yanıt verildi.
- 11- BEDAŞ çalışanları, işten çıkarılan ya da nakil olan TELEKOM çalışanları ile ilgili görüşmeler yapıldı. Ayrıca Yapı Denetim Komisyonu ile ortak toplantı yapılarak kanun metni üzerine çalışmalar yapıldı.
- 12- Odayı arayan hukuki sorunları olan mühendislere sözlü ve yazılı hukuki danışmanlık için haftada bir gün randevu günlerine göre belirleniyor ve danışmanlık hizmeti veriliyor. Bu süreçte ücret alacakları için başvuran ve yapı denetim cezaları için yapılan ve danışmanlık verilen üye sayısı 133.